



ASOCIAȚIA DE
PLANIFICARE
FAMILIALĂ ȘI
SĂNĂTATEA
REPRODUCERII



București, 15 noiembrie 2023

Domnului prof. univ. dr. Alexandru Rafila, ministrul Sănătății

Domnului Andrei Baci, președintele Casei Naționale de Asigurări de Sănătate

În atenția domnului Marcel Ciolacu, prim-ministrul României

SCRISOARE DESCHISĂ

Societatea civilă cere bugetarea și implementarea unui Plan Național de Contracepție în 2024: Protejați femeile, fetele și tinerii din România de sarcini nedorite și infecții cu transmitere sexuală

[Asociația Moașelor Independente](#), [Centrul FILIA](#), [Asociația SEXUL vs BARZA](#), [Asociația pentru Libertate și Egalitate de Gen](#) (A.L.E.G.), [Asociația E-Romnja](#) și [Asociația de Planificare Familială și Sănătatea Reproduserii din România](#), cu susținerea a 214 organizații din România și de la nivel european, **solicită Ministerului Sănătății și Casei Naționale de Asigurări de Sănătate să asigure accesul gratuit și universal la metode de contracepție, contracepție de urgență și protecție**, așa cum prevede *Strategia Națională de Sănătate 2023-2030* (capitolul OS.2.3. *Îmbunătățirea capacității de răspuns la provocările generate de schimbările demografice și tendințele epidemiologice în starea de sănătate, pe parcursul vieții*. Subcapitolul DA.2.3.1. *Extinderea și îmbunătățirea serviciilor de planificare familială și de sănătate a reproduserii*).

Aceeași strategie (la capitolul OS.2.3. DA.2.3.1 Măsura 2.3.1.4. „Identificarea proactivă și asigurarea accesului persoanelor eligibile la produse contraceptive distribuite gratuit la parametri adecvați (achiziție centralizată, continuitatea procurării și distribuției, diversitatea gamei de metode contraceptive disponibile de care depinde optimizarea eficacității intervenției)” **prevede bugetarea a 10.000.000 de lei anual**. În acest sens, **cerem transparență cu privire la alocarea acestui buget și asumarea concretă a unei sume anuale, strict pentru achiziția și distribuirea de contraceptive**.

De peste 10 ani, femeile și fetele din România nu au acces la metode contraceptive și de protecție decontate de stat. Serviciile de sănătate reproductivă, inclusiv cele de planificare familială, sunt din ce în ce mai inaccesibile pentru populație, mai ales pentru categoriile vulnerabile. Acest lucru este rezultatul lipsei de interes a guvernelor față de starea de sănătate reproductivă a populației și față de adoptarea oricăror măsuri de prevenție.

În luna septembrie a acestui an, am transmis către Ministerul Sănătății o cerere în baza Legii privind accesul la informații de interes public, în care am solicitat informații despre statusul Programului de Sănătate a Femeii, subdomeniul Acces la contracepție și planificare familială - buget, stadiu de implementare și modalitatea de distribuire.

Ministerul Sănătății nu a putut să furnizeze date cu privire la numărul persoanelor care au beneficiat de contraceptive gratuite, numărul specialiștilor formați sau rezultatele campaniei de informare pe care a derulat-o. În plus, Ministerul Sănătății explică, în răspunsul său, că programul de distribuire de metode contraceptive gratuite *„urmează a fi reorganizat în funcție de nevoile identificate în Studiul de evaluare a sănătății reproducerii, realizat de către Institutul Național de Sănătate a Mamei și Copilului «Alessandrescu-Rusescu» și în acord cu noul cadru legislativ din domeniul politicii medicamentului”*, menționând de asemenea existența a 120 de cabinete de planificare familială în prezent funcționale care oferă servicii *„inclusiv informații gratuite despre contracepție și infecții cu transmitere sexuală”*.

În realitate, doar 2 din cele 120 de cabinete de planificare familială au putut organiza distribuirea de contraceptive din fonduri locale. De asemenea, ne manifestăm nedumerirea cu privire la nevoia unui studiu de evaluare pentru necesitatea contraceptivelor, **în condițiile în care solicitările din teren ale medicilor de planificare familială sunt de peste 10 ani aceleași și se referă tocmai la nevoia stringentă de contraceptive pentru persoane vulnerabile din toată țara.**

Mai mult, Ministerul Sănătății nu ne-a răspuns la o solicitare ulterioară de date despre calendarul Studiului Sănătății Reproducerii realizat de Institutul Național pentru Sănătatea Mamei și Copilului și data de finalizare a acestuia, lăsând un termen vag pentru concluziile despre nevoia de finanțare a contraceptivelor.

În acest context al răspunsurilor extrem de vagi din partea Ministerului Sănătății, unde, de fapt, nu există o asumare a bugetării contracepției, ne manifestăm îngrijorarea cu privire la alocarea de resurse financiare reale pentru contracepție.

Până în acest moment, argumentul invocat de Ministerul Sănătății pentru lipsa achiziției de contraceptive a fost evaluarea tehnologică impusă pentru aceste medicamente. Însă, în 2022, această prevedere a fost eliminată, dar **achiziția de contraceptive întârzie să aibă loc.**

În acest context, la care se adaugă lipsa de acces la educație sexuală în școli și la întreruperi de sarcină sigure, **consecințele pentru fete și femei sunt grave:** sarcini nedorite în rândul adolescentelor, creșterea mortalității materne, creșterea cazurilor de infecții cu transmitere sexuală. Conform datelor din *Studiul Sănătății Reproducerii* (publicat în 2019 cu date din 2016),

ultimul studiu realizat de Ministerul Sănătății cu privire la starea sănătății reproductive a populației, în anul 2016 doar **38,7% din femei foloseau metode moderne de contracepție.**

Solicităm de urgență pentru anul 2024, cât și pentru fiecare an din perioada 2024 - 2030, bugetarea aferentă Strategiei Naționale de Sănătate și distribuirea gratuită a contraceptivelor, inclusiv contracepție de urgență și sterilet, și a metodelor de protecție în rândul populației, în special în rândul populației vulnerabile.

Distribuirea contraceptivelor gratuite trebuie făcută prin toate căile disponibile: cabinete de planificare familială, medici de familie, medici școlari, asistente medicale comunitare, moașe și medici ginecologi sau prin farmacii, în baza prescripției medicale decontate din Fondul Național Unic de Asigurări Sociale de Sănătate.

Informarea și educația populației și a personalului medical sunt de asemenea esențiale pentru creșterea ratei de utilizare a contracepției.

România și-a asumat inclusiv la nivel internațional obligația de a respecta, asigura și proteja drepturile sexuale și reproductive, ceea ce include obligația de a asigura acces universal și gratuit la toate metodele de contracepție, achiziția și decontarea lor.

Avem speranța că Ministerul Sănătății și Guvernul României vor respecta aceste angajamente.

Așteptăm răspunsul dumneavoastră și vă asigurăm de întreaga noastră disponibilitate și expertiză în domeniul sănătății reproductive.

Asociația Moașelor Independente

Centrul FILIA

Asociația SEXUL VS. BARZA

Asociația de Planificare Familială din România

E-Romnja (Asociația pentru Drepturile femeilor Rome)

A.L.E.G. - Asociația pentru Libertate și Egalitate de Gen

Cu susținerea [Center for Reproductive Rights](#), [ASTRA Network](#) (42 de organizații europene), [Alianța Națională a Organizațiilor Studentești din România - ANOSR](#) (115 organizații), [FASMR – Federația Asociațiilor Studenților în Medicină din România](#) (11 organizații) și a organizațiilor din [Rețeaua pentru Prevenirea și Combaterea Violenței asupra Femeilor \(Rețeaua VIF\)](#) și din [Coaliția pentru Egalitate de Gen](#):

Asociația Transcena

Asociația Front

GRADO - Grupul Român pentru Apărarea Drepturilor Omului

Fundația Sensibilu

CPE - Fundația Centrul Parteneriat pentru Egalitate

Asociația Femeilor împotriva Violenței - Artemis

Asociația ANAIS

Centrul de Mediere și Securitate Comunitară - CMSC
Asociația Pas Alternativ
Institutul Est European pentru Sănătatea Reproducerii
Asociația All for Family
Asociația V.I.S.
Asociația SPICC
Asociația Femeilor Universitare
Asociația Business Professional Women - România
Asociația Szentkereszty Stephanie Egyesület
Asociația Psihosfera
Societatea de Analize Feministe AnA
Centrul de Acțiune pentru Egalitate și Drepturile Omului (ACTEDO)
Asociația Plural
Asociația Ema
Centrul de Studii în Idei Politice (CeSIP)
Societatea de Educație Contraceptivă și Sexuală (SECS)
Asociația Iele-Sânziene
Asociația A.R.T. Fusion

Și a altor organizații din societatea civilă:

Asociația Romanian Women's Lobby
Fundația Corona Iași
Asociația Unic Iași
Asociația Ecovas Vaslui
Asociația pentru dezvoltare comunitară Vaslui
Consiliul Național al Elevilor
Asociația Dream Project
Asociația ACCEPT
Asociația MozaiQ LGBT
Girl Up Romania
Code for Romania
Sens Pozitiv
Asociația TransCore
Asociația Pe Stop
Asociația Quantic
Frontul Comun pentru Dreptul la Locuire
Asociația Mame pentru Mame
Asociația SAMAS
Fundația Crucea Albă
Tineri pentru Tineri